

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyň JUDr. Hany Pipkové a JUDr. Marcely Rouskové v právní věci žalobce: **J. A.**, zastoupen JUDr. Marcelou Neuwirthovou, advokátkou se sídlem Dělnická 434/1a, Havířov, proti žalovanému: **Ministerstvo financí**, Letenská 15, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 5. 2011, č. j. 904/27 258/2011,

t a k t o :

I. Rozhodnutí Ministerstva financí ze dne 13. 5. 2011, č. j. 904/27 258/2011, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 7808,- Kč k rukám zástupkyně JUDr. Marcely Neuwirthové, advokátky.

III. Po právní moci rozsudku bude z účtu Městského soudu v Praze žalobci vrácen k rukám zástupkyně JUDr. Marcely Neuwirthové, advokátky, soudní poplatek , zaplacený ve výši 2000,- Kč.

O d ů v o d n ě n í

Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí Ministerstva financí ze dne 13. 5. 2011, kterým bylo částečně vyhověno jeho žádosti ze dne 5. 11. 2010 o prominutí příslušenství daně z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 2004 a 2005 v celkové výši 11 869 928,- Kč, a to tak, že z penále na dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období 2004 ve výši 5 825 569,- Kč, sděleného platebním výměrem Finančního úřadu v Havířově č.j. 84360/10/370912806019 ze dne 29. 11. 2010 v celkové výši 5 857 428,- Kč se promíjí částka 353 409,- Kč, z penále na dani z příjmů

fyzických osob za zdaňovací období 2005 ve výši Kč 6 044 359,- Kč, sděleného platebním výměrem Finančního úřadu v Havířově č.j. 84361/370912806019 ze dne 29. 11.2010 se promítá částka 284 551,- Kč. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že posoudil skutečnosti uváděné v žádosti a v souvisejícím spisovém materiálu a dospěl k závěru, že jsou naplněny zákonné podmínky k částečnému prominutí příslušenství daně z důvodu odstranění tvrdosti zákona.

Proti tomuto rozhodnutí směřovala žaloba, v níž žalobce namítl, že rozhodnutí neobsahuje zákonné náležitosti stanovené zákonem č. 337/1992 Sb., konkrétně datum, a dále že je kusým a nepřezkoumatelným, neboť neobsahuje řádné odůvodnění, které by bylo pro žalobce sdělné. Žalobce se tak může pouze domnívat o důvodech, pro které nebylo jeho žádosti vyhověno zcela. Nedostatkem rozhodnutí je také skutečnost, že z něj nelze zjistit, na základě čeho a jakými úvahami dospěl žalovaný k částkám, které byly žalobci na penále prominuty. Dále žalobce poukázal na to, že penále mělo být prominuto ve výši 100%, protože žalobce dodatečně vyměřenou daň zaplatil ihned. Žalovaný měl rovněž zohlednit skutečnost, že daňová kontrola byla u žalobce zahájena až 24 od původního data splatnosti daně a žalobce tak nemohl ovlivnit výši penále. Za neodůvodněná a zavádějící pak žalobce označil tvrzení žalovaného, že při rozhodování bylo přihlédnuto též ke špatné spolupráci daňového subjektu se správcem daně při plnění povinností nepeněžité povahy a k tomu, že příslušenství daně vzniklo na základě vyměření daně, zjištěného správcem daně, a to převážně ze skutečností zatajených daňovým subjektem. Žalovaný tak nevyhověl požadavku na to, aby rozhodnutí, jímž se nevyhovuje žádosti, bylo výstižné a objektivně odůvodněno. S ohledem na tyto skutečnosti žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě odmítl žalobcovy námitky a navrhl zamítnutí žaloby.

Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Z obsahu daňového spisu vyplývá, že žalobce podal dne 11. 11. 2010 u žalovaného Ministerstva financí žádost o prominutí dosud nevyměřeného příslušenství daňových povinností, v níž poukázal na dodatečné platební výměry Finančního úřadu v Havířově ze dne 16. a 17. 12. 2008, které byly vydány v návaznosti na provedenou daňovou kontrolu. Uvedl, že s touto kontrolou však byla započato se značným časovým odstupem od uplynutí příslušných zdaňovacích období, resp. až v létě 2007, kdy samotný průběh kontroly trval další rok a půl. Do doby provádění kontroly měl žalobce své daňové povinnosti za období roku 2004 a 2005 za bezezbytku splněné, s vydáním dodatečných platebních výměrů, natož znějících na shora uvedené částky v celkové výši přes 14 milionů Kč, nepočítal a dosud se zrušení rozhodnutí správce daně domáhá i žalobou. Prostředky k úhradě dodatečně vyměřených daňových povinností však zajistil a příslušné částky zaplatil. Vyměření penále či úroku z prodlení k doměřeným daňovým povinnostem by v jeho případě představovalo přílišnou tvrdost a pouze formální aplikaci zákona nejen pro uvedený časový odstup, ale i pro samotnou výši příslušenství daně. Podle jeho názoru výše příslušenství jednotlivých daní překročí výši daně samotné. Pokud by měl takové částky zaplatit, nemohl by takovéto povinnosti dostát a

měla-li by pro jejich vymožení být vedena daňová exekuce, vyloučila by jistě jeho platební schopnost k odběratelům a zaměstnancům.

O této žádosti rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím, v jehož odůvodnění uvedl, že jsou naplněny zákonné podmínky k částečnému prominutí příslušenství daně z důvodu odstranění tvrdosti zákona

- předepsaná částka penále přesahuje dodatečně vyměřenou daň,
- daňová kontrola vedoucí k dodatečnému vyměření daně, byla zahájena s časovým odstupem 12 měsíců a více od původního data splatnosti daně. Ze spisu dále vyplývá, že žadatel neměl žádné daňové nedoplatky, vyjma příslušenství daně, o jejichž prominutí je žádáno. Při rozhodování v předmětné věci bylo též přihlédnuto ke špatné spolupráci daňového subjektu se správcem daně při plnění povinností nepeněžitě povahy a také k tomu, že příslušenství daně vzniklo na základě vyměření daně, které zjistil správce daně a toto zjištění plyne převážně ze zatajených skutečností daňovým subjektem - viz zpráva o kontrole č.j. 83898/08/370931/1166 ze dne 10. 12. 2008.

Městský soud v Praze konstatoval, že takto koncipované odůvodnění způsobuje nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů.

Soud uvážil o věci takto:

Podle ust. § 55a zákona č. 337/1992 Sb., zákona o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů

(1) Ministerstvo může daň zcela nebo částečně prominout z důvodů nesrovnalostí vyplývajících z uplatňování daňových zákonů. U příslušenství daně tak může učinit i z důvodu odstranění tvrdosti. K tomuto prominutí může dojít v kterémkoli stadiu daňového řízení.

(2) Ministerstvo může obecně závazným právním předpisem zmocnit k provádění tohoto svého oprávnění správce daně. V tomto zmocnění vymezí bližší podmínky, zejména okruh důvodů a výši daně, která z těchto důvodů může být posouzena a prominuta.

(3) Byla-li žádost o prominutí daně zamítnuta, lze novou žádost podat nejdříve po šedesáti dnech ode dne doručení zamítavého rozhodnutí. V této nové žádosti nemohou být uplatněny stejné důvody, které již obsahovala žádost původní. Při opakování již odmítnutých důvodů bude nová žádost bez posouzení odložena. O odložení musí být žadatel vyrozuměn.

(4) Rozhodnutí o žádosti o prominutí daně nemusí obsahovat odůvodnění a opravné prostředky proti němu se nepřipouštějí. Týká-li se rozhodnutí podle tohoto ustanovení více daňových subjektů, lze je doručit zveřejněním ve Finančním zpravodaji.

(5) Odstavce 3 a 4 se použijí i na řízení o prominutí daně nebo jejího příslušenství vedená správci daně na základě obdobného zmocnění stanoveného zvláštním předpisem.

Rozhodnutí o prominutí daně závisí tedy výlučně na uvážení správního orgánu a na prominutí daně, resp. jejího příslušenství není právní nárok. To však neznamená, že by takové rozhodnutí bylo vyňato ze soudního přezkumu. To ovšem konec konců znamená, že i takové rozhodnutí musí být srozumitelně odůvodněno, neboť jinak by byl soudní přezkum znemožněn.

Soud zde vyšel ze závěrů, koncipovaných Nejvyšším správním soudem v usnesení rozšířeného senátu ze dne 23. 3. 2005, č. j. 6 A 25/2002 – 42 (www.nssoud.cz), kde Nejvyšší správní soud vyložil, že soudnímu přezkumu podléhají všechna rozhodnutí správních orgánů, kterými je dotčena právní sféra účastníka správního řízení, byť nemusí být zkrácen na svém hmotném právu či na právu procesním. Označeným usnesením soud sice rozhodoval v otázce udělení státního občanství, avšak Městský soud v Praze má za to, že jeho závěry lze vztáhnout i na věc nyní rozhodovanou. Nejvyšší správní soud výslovně uvedl, že:

„Rozhodnutí o žádosti o udělení státního občanství – ať již kladné či záporné - se bezesporu právní sféry žadatele dotýká: pokud Ministerstvo vnitra jeho žádosti vyhoví, založí tímto konstitutivním rozhodnutím státoobčanský právní vztah mezi žadatelem a státem, a tím i právní status žadatele jako státního občana České republiky; jestliže žádosti nevyhoví, odepré tím žadateli možnost být nositelem práv, která vyplývají pouze ze státoobčanského vztahu, tj. ústavou či zákony garantovanými subjektivními veřejnými právy, jež svědčí právě toliko občanům. Není přitom rozhodné, zda se rozhodování o udělení státního občanství děje ve sféře volného správního uvážení či nikoliv; rozhodnutí založené na diskreci správního orgánu se může dotknout právní sféry zcela stejně negativně, jak rozhodnutí, u něž se diskrece neuplatňuje. Stejně tak může být zatíženo vadami nejen řízení předcházející vydání takového rozhodnutí, ale může se rovněž přihodit, že i samo rozhodnutí založené na volné úvaze nemůže pro zásadní porušení práva obstát (např. pro porušení principu rovnosti, překročení mezí, zneužití atd.).“

Tyto závěry se bezesporu týkají i záležitosti rozhodování o prominutí daně, resp. jejího příslušenství. I zde totiž platí, že jak kladným, tak i záporným rozhodnutím Ministerstva financí bude dotčena práva žalobce, stejně jako že toto dotčení nezávisí na tom, zda je rozhodnutí založeno na volném správním uvážení nebo nikoliv.

Rovněž tak i v projednávané věci platí, že správní uvážení není projevem libovůle správního orgánu, či dokonce jeho svévole. I pro rozhodování o prominutí daně proto platí totéž, co v označeném usnesení uvedl Nejvyšší správní soud, tedy že:

„Správní uvážení je v první řadě vždy limitováno principy vyplývajícími z ústavního pořádku České republiky; z nich lze vyvodit, že i tam, kde vydání rozhodnutí závisí toliko na uvážení správního orgánu, je tento orgán omezen zákazem libovůle, příkazem rozhodovat v obdobných věcech obdobně a ve stejných věcech stejně (různost rozhodování ve stejných či obdobných věcech může být právě projevem ústavně reprobované libovůle), tj. principem rovnosti, zákazem diskriminace, příkazem zachovávat lidskou důstojnost, jakož i povinností výslovně uvést, jaká kritéria v rámci své úvahy použil, jaké důkazní prostředky si opatřil, jaké důkazy provedl a jak je hodnotil, a k jakým skutkovým a právním závěrům dospěl.“

Nahlížeje z těchto hledisek musel pak Městský soud v Praze dospět k závěru, že žalobou napadené rozhodnutí neobstojí, a to z důvodu nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů.

Ve věci je zřejmé, že žalobce ve své žádosti o prominutí příslušenství daně uvedl konkrétní skutečnosti, o něž tuto svou žádost opíral. Žalovaný pak jeho žádosti vyhověl zčásti, když uvedl skutečnosti, které vyložil v žalobcův prospěch i neprospěch, avšak z textu odůvodnění nelze nijak seznat, jakými úvahami žalovaný tyto skutečnosti vyhodnotil a proč tedy žalobcově žádosti vyhověl zčásti, resp. proč jí vyhověl právě jen

v konkrétní části. Pouhé vylíčení těchto skutečností zde nedostačuje, protože absence úvah žalovaného o tom, jak je vyhodnotil, znemožňuje přezkoumat, zda žalovaný při tomto hodnocení – jež je zcela v jeho správním uvážení – respektoval principy jako je zákaz libovůle, příkaz rozhodovat v obdobných věcech obdobně a ve stejných věcech stejně, zákaz diskriminace apod. Soud proto shledal žalobu důvodnou v části, v níž žalobce namítal, že se může pouze domnívat o důvodech, pro které nebylo jeho žádosti vyhověno zcela a že nedostatkem rozhodnutí je skutečnost, že z něj nelze zjistit, na základě čeho a jakými úvahami dospěl žalovaný k částkám, které byly žalobci na penále prominuty.

Z těchto důvodů proto Městský soud v Praze žalobě vyhověl a podle ust. § 76 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního napadené rozhodnutí zrušil bez jednání a věc podle ust. § 78 odst. 4 soudního řádu správního vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Pro úplnost soud konstatuje, že žalobu neshledal důvodnou ohledně námítky o absenci náležitostí napadeného rozhodnutí ve smyslu ust. § 32 odst. 2 písm. b) zákona č. 337/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, podle něhož základní náležitosti rozhodnutí jsou číslo jednací, případně i číslo platebního výměru, datum podpisu rozhodnutí, které je dnem vydání rozhodnutí.

Soud konstatoval, že z listin založených v daňovém spise, je zřejmé, že napadené rozhodnutí všechny tyto náležitosti obsahuje, a to včetně data vydání rozhodnutí, které je součástí elektronického podpisu ministra financí.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn podle ust. § 60 odst. 1 soudního řádu správního, když žalobce měl ve věci úspěch a jeho náklady řízení sestávají jednak ze zaplaceného soudního poplatku z podané žaloby ve výši 2000,- Kč a jednak z odměny advokátovi za dva úkony právní služby po 2100,- Kč, a ze související náhrady hotových výdajů po 300,- Kč podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), v platném znění, zvýšené o sazbu daně z přidané hodnoty. Náhradu v celkové výši 7808,- Kč je žalovaný povinen zaplatit žalobci do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupkyně JUDr. Marcely Neuwirthové, advokátky.

Výrok o vrácení části soudního poplatku je odůvodněn podle ust. § 10 odst. 1 věta druhá zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, neboť žalobce zaplatil z podané žaloby poplatek ve výši 4000,- Kč, ačkoliv jeho poplatková povinnost činila 2000,- Kč; zjištěný přeplatek mu proto soud vrací.

P o u č e n í:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 29. května 2015

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu

za správnost vyhotovení:
Simona Štěpinová